

Oslo Fengsel

MASH

Mangfoldig aktivisering som hjelper

Den historiske bakgrunnen for opprettelsen av MASH

- * Fengselssykehuset ble nedlagt 1989
- * Psykiatrisk fagteam med personell som var ansatt på Dikemark sykehus ble opprettet 1990 Siden opprettelsen påpekte fagteamet at tilbudet for en del tungtsonende ved Oslo Fengsel har vært for dårlig
- * Allerede i Rundskriv fra Fengselsstyret nr. 4/89 heter det at ” Psykosetruede fanger snarest må identifiseres og forsterkede miljøtiltak bør besluttes”

Den historiske bakgrunnen for opprettelsen av MASH

- * Fengslet og psykiatrisk fagteam nedsatte i fellesskap en arbeidsgruppe for å diskutere hvilke muligheter anstalten hadde til å gjøre noe med situasjonen
- * Psykiater Jan Stang som jobbet ved Oslo Fengsel for psykiatrisk fagteam den perioden så mulighetene som lå i dette. Underdirektør Are Høidal støttet ideen
- * Sosial- og Helsedepartementet inviterte til en idedugnad om temaet i 1996. Dette var med på å danne grunnlaget for Stortingsmelding nr. 25-1996/97

Den historiske bakgrunnen for opprettelsen av MASH

- * Her blir målgruppa definert ” innsatte som i særlig grad soner tungt”
Dette er det formelle grunnlaget for prosjektet
- * Den klare forutsetning var at prosjektet aldri skal være noen erstatning for psykiatrisk behandling. Tilbudet skal være en fengselsavdeling som skal drives av fengslet etter prosjektperioden
- * Prosjektet ble avsluttet 31.12.99

Bevilgning av midler

- * Som en følge av Stortingsmelding 25 1996/97 besluttet Sosial-og Helsedepartementet å bevilge midler til dette tiltaket i norske fengsler. Flere anstalter ble forespurt om de kunne tenke seg å starte prosjekter, men Oslo Fengsel var til slutt den eneste som takket ja

Tverrfaglig fengselsprosjekt

- * Navnet på prosjektet ble Tverrfaglig fengselsprosjekt
Ledelsen ved Oslo Fengsel utarbeidet en ideskisse som ble oversendt Justisdepartementet i april 1997
- * Det ble etablert en lokal prosjektgruppe bestående av fem ansatte ved Oslo Fengsel. Trond Pettersen ble leder for gruppen
- * En styringsgruppe ble etablert med to personer fra Helse-og sosialdepartementet med Trine Normann som leder, samt to personer fra Justisdepartementet

Tverrfaglig fengselsprosjekt

- * Det var viktig med rutinemessig samarbeid med forskjellige faggrupper som sosialkonsulenter, bibliotek, prest, skole, fritidsavdelingen, helseavdeling og arbeidsdrift. Slik kunne det kartlegges hva disse ulike aktørene kunne bidra med
- * Veiledning til de ansatte bidro Dikemark sykehus med siden mai 1998. Hvor veileder kom inn til fengslet jevnlig

Evaluering av prosjektet

- * Prosjektet ble grundig evaluert av Egil Larsen og Yngve Hammerlin fra KRUS – høsten 1998. Det var på oppdrag fra Helse-og sosialdepartementet. Evalueringsrapporten forelå i 2000. Evalueringsrapporten "Tungtsonende" er utgitt av KRUS i serien "Dokumentasjon og debatt" (1/2000)

Metode/Modell

- * Metoden som er utviklet henger sammen med en tverrfaglig problemforståelse og et menneskesyn som vektlegger personlig ansvar og gjensidig respekt og omsorg. Metoden er svært enkel og bygger på klassisk og "hverdagsrettet" forståelse om at samvær og samvirke med andre, samt deltakelse i ulike praktiske aktiviteter kan bryte opp tristheten og belastningen ved isolasjonen.

Målet for MASH

- * MASH – navnet ble valgt for å si noe om innholdet gjennom forkortelsen
- * Forebygge skadelige virkninger av isolasjon
- * Forebygge destruktiv handling – selvskading
- * Forebygge – og oppdage selvmordsrisiko
- * Å gi innsatte som soner tungt en bedre hverdagskvalitet

Målet for MASH

- * Å bedre denne gruppen innsattes egne evner til å mestre oppholdet i fengslet og dermed bedre deres livskvalitet i den tiden de soner
- * Skape motivasjon gjennom å legge til rette for innsattes behov
- * Å skape et ”fristed” for tungtsonere der den kommunikative atmosfæren er kjernen

Stortingsmelding nr. 27 1997/98 om Kriminalomsorgen

- * Stortingsmeldingen slår fast når den behandler varetekt at ” Reaksjoner i form av depresjon, tilbaketrekking, suicidale tendenser og angst - krever spesiell oppmerksomhet fra Kriminalomsorgens side”
- * Innholdet i MASH er således i tråd med stortingsmeldingens intensjoner og tilfredsstillende samtidig Europarådets torturovervåkningskomites anbefalinger fra 1997 om ekstra kontakt mellom innsatte og ansatte ved isolering og sysselsetting og aktiviteter.

Målgruppe og kriterier

- * Lavterskeltilbud
- * Innsatte som soner særlig tungt. Hvem er disse?
- * Hvem henvender innsatte til MASH?
- * Utvelgelsen
- * Antall innsatte per økt

Målgruppe og kriterier

- * Opphold – lengde
- * Dom/varetekt
- * Nasjonalitet
- * Kriminalitet
- * Utslusningen fra MASH

Samarbeid med kontaktbetjenter og avdelingene

- * For å skape oversiktighet har de MASH-innsatte kontaktbetjent i avdelingen dem sitter. De har altså ikke kontaktbetjent innad på MASH
- * Avlastende for avdelingene de innsatte sitter i
- * Planmøter
- * Vedlegg
- * Uttalelser
- * Kompisføring

Innholdet i hverdagen

- * Det skal i størst mulig utstrekning være de innsatte selv som skal velge hvilke aktiviteter de ønsker å være med på
- * Mangfoldige aktiviteter
- * Samtalen – hovedverktøy
- * Det sosiale samværet blir den naturlige grunnpilaren i MASH

Innholdet i hverdagen

- * Felles ukentlig vask
- * Felles måltider
- * Hygiene krav til innsatte
- * Hygiene krav til innsattes celle

Ansatte/Turnus

- * Iherdige ansatte som har kjempet for MASH og vært talsrør for denne sårbare innsattgruppen.
- * Tidligere - en verksbetjentstilling
- * Fengerselsbetjenter
- * Spesifikke krav eller kompetanse hos betjentene?
- * Veiledning av en av psykologene ved Fengersels Psykiatrisk Poliklinikk (Tidligere Psykiatrisk fagteam.)
- * For øvrig nært samarbeid med psykologene gjennom alle år

Ansatte/Turnus

- * Organisatorisk
- * Turnus
- * Stabilitet – kontinuitet
- * Lønn
- * Budsjett/økonomi

MASH Lokalene

Flyttinger

- * Det ble påpekt tidlig i prosjektperioden hvor viktig det var at lokalene var store og romslige. Gode lysforhold er viktig. Betydelig er det også at lokalene er oppe i etasjene slik at det gir utsikt fra vinduene.
- * ”Overlevelsen” til MASH gjennom flere flyttinger på grunn av oppussing, større rehabiliteringsarbeid og omdisponeringer.
- * Heldigvis har MASH fått beholde store romslige lokaler omtrent hele perioden.
- * Nåværende lokaler har vi hatt i 9 år.

KJØKKEN

Stue

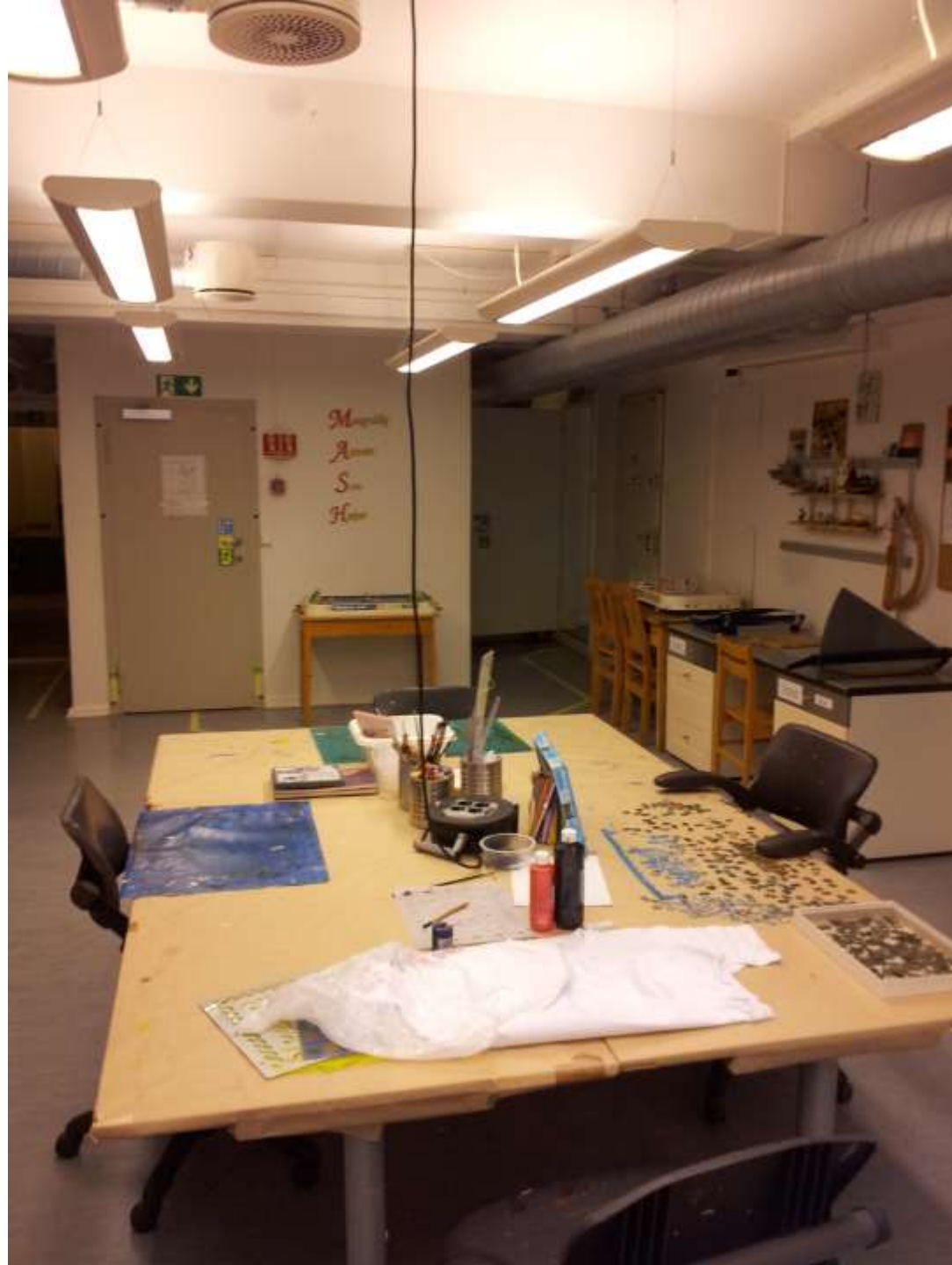
stillerom

Snekkerrom

Arbeidsrom

Arbeidsrom

Gjennomgangs
parti

Biljardrom

Datakrok

Treningsrom

Fremtiden

- * Som kjent er Oslo Fengsel i omstillingsprosess. Det er gledelig at Ledelsen ønsker å videreføre MASH fra 2017
- * Den psykiske helsa til innsatte vil neppe være bedre i nær fremtid